

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

SKWIRZYNA

NA LATA 2013-2022

SPIS TREŚCI:

I.	ZAŁOŻENIA PLANU.....	3
II.	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	4
2.1	Położenie.....	4
2.2	Zarys historii.....	6
2.3	Demografia	8
3.4	Charakterystyka miejscowości	8
III.	INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI.....	8
3.1	Zasoby przyrodnicze.....	8
3.2	Środowisko kulturowe.....	9
3.3	Rolnictwo i gospodarka.....	12
3.4	Kapitał ludzki i społeczny.....	12
IV.	MOCNE I SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI.....	12
V.	ANALIZA MIEJSCOWOŚCI SKWIRTNE.....	13
VI.	PROGRAM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.....	16
VII.	OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ	
7.1	REMONT ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W SKWIRNEM	17
7.2	WYZNACZENIE NOWYCH I MODERNIZACJA ISTNIEJĄCYCH SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH.....	22
7.4	BUDOWA PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW	23
7.5	PROMOCJA SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH.....	24
7.6	IMPREZY KULTURALNE I SPORTOWE	25
VIII.	CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZAPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW ...	26

I. ZAŁOŻENIA PLANU

Założenia Planu Odnowy Miejscowości Skwirtne jest podejmowanie zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących miejscową ludność, zaspakajających ich potrzeby społeczne, zwiększających atrakcyjność miejscowości.

Przyjęcie konkretnych zadań i kolejność ich realizacji wynika z nakreślonych przez mieszkańców obszarów potrzeb o znaczeniu priorytetowym dla poprawy jakości życia i inwentaryzacji zasobów miejscowości, identyfikacji oczekiwań mieszkańców dotyczących przyszłości mieszkańców i miejscowości.

Plan jest spójny z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Oś 3 *Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*, działanie *Odnowa i rozwój wsi* oraz dokumentami strategicznymi gminy i województwa.

Plan Odnowy Miejscowości został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 w sprawie *szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1 POŁOŻENIE

Skwirtne jest jedną z 20 wsi wchodzących w skład gminy Uście Gorlickie w powiecie gorlickim województwa małopolskiego. Wieś z zachowanym historycznym układem zabudowy zwanym łańcuchówką, położona w dolinie na wysokości 440 - 460m. n.p.m. nad Plebańskim Potokiem¹ zwanym też potokiem Skwirtniak² (Śkwirtniak, Skwirtnianka) który jest lewym dopływem pot. Zdynia. Potok ten zasilany jest kilkoma strugami, w tym lewym dopływem o nazwie Kodiłka ze źródłami tryskającymi w lesie na stokach Skałki (820), na terenach zwanych Hajnyk (lub Smereczyna) i Perehyba.

Skwirtne na mapie Województwa Małopolskiego

¹ Mapa topograficzna. Skala 1 : 50 00, Compass. Kraków 2005.

² Topolski R.T.

Skwirtne na mapie Gminy Uście Gorlickie

2.2 ZARYS HISTORII

Nazwa Skwirtne pochodzi od modrzewia, który ludność łemkowska nazywa „śkwir”, „śkwirk” lub „skwirt”(wg. Topolski R.T.). Podawana jest także wersja pochodzenia nazwy od słowa „skwirk „, oznaczającego w gwarach łemkowskich i małopolskich modrzew. Rieger J.³ sugeruje w tym przypadku pochodzenie nazwy od skwirt „ modrzew” w gwarze łemkowskiej będąca zapożyczeniem z gwar polskich. W 1629 r. wymieniana jest nazwa wsi Świerkla która związana była ze *świerkami*. W 1645 r. już Skwirtne (tak wymieniana nazwa przez poetę Wacława Potockiego), a od 1855 Skwirtne ⁴ (łem. Szkwirtne od łem. *szkwirk* lub też łem. Śkwirtne od „*śkwirk*”).

Rieger J.⁵ zalicza nazwę wsi do grupy nazw pierwotnie polskich podając że wyraz *skwirk* – „świerk” jest znany w gwarach łemkowskich, ale w ograniczonym zakresie.

Wieś założona w pierwszej połowie XVI w.(lub nawet w XV) na prawie wołoskim, była własnością szlachecką. W dokumentach wymieniana jest po raz pierwszy w 1601 roku, a wówczas właścicielem wsi był wojewoda sandomierski Jan z Tęczyna Tarło. Tarłowie byli też właścicielami wsi w 1680 r.⁶ Po raz pierwszy w rejestrach podatkowych wieś została wymieniona w 1629 r. jako Świerkla i wchodziła w skład ówczesnego powiatu bieckiego. Stanowiła dobra szlacheckie – własność Gładyszów i liczyła wówczas 2 gospodarstwa wołoskie oraz 2 zagrodników.

³ Rieger J.: Toponomastyka Beskidu Niskiego i Bieszczadów Zachodnich s. 123.

⁴ Rymut K.: Nazwy miejscowe dawnego powiatu bieckiego , Rieger J.: Toponomastyka Beskidu Niskiego i Bieszczadów.

⁵ Rieger J.: Toponomastyka Beskiu Niskiego i Bieszczadów Zachodnich. S. 131.

⁶ Szanter Z. Z przeszłości Łemkowszczyzny. Dorzecze górnej Ropy. Historia wsi i sztuka cerkiewna XVIII wieku. s. 158 op. cit

W 1665 roku mieszkało we wsi 77 osób, w 1777 r – 155, natomiast w 1879 – 400 mieszkańców.⁷

W latach 1977 – 81 nosiła oficjalną nazwę Skwierzyn, a nazwa miała związek z ówczesnym ministrem leśnictwa – Skwierzyńskim.

Zachował się dawny, historyczny układ zabudowy wsi w postaci łańcuchówki.

Statystyki obrządku greckokatolickiego wymieniają w 1767 r. 214 wiernych, natomiast w 1786 było we wsi 277 wiernych. Średnia, szacunkowa, roczna liczba wiernych w latach 1786 – 1795 wynosiła w Skwirtnem 350 osób. W 1889 roku mieszkało tu w 60 zagrodach 408 mieszkańców; 397 grekokatolików których parafia znajdowała się w Regietowie Wyżnym i 11 Żydów. Tereny wsi liczyły w sumie 1340 morgów gruntu ziemi kamienistej i mało urodzajnej, w tym 709 morgów gruntów ornych, 243 łąk, 203 pastwisk oraz 185 morgów lasu.

W 1914 roku władze austriackie aresztowały i osadziły w obozie internowania w Thalerhofie 13 osób. W czasie I wojny światowej od marca do maja 1915 roku przez Skwirtne i górę Banne przebiegała linia austriackich umocnień. Wieś znacznie ucierpiała w wyniku toczonych na tym terenie walk.

W 1921 roku mieszkało we wsi w 60 gospodarstwach 297 grekokatolików Łemków i 9 Żydów. Po 1932 roku większość mieszkańców przeszła na prawosławie. W 1936 roku we wsi było 300 prawosławnych i 71 grekokatolików. Jak wynika z danych ⁸ w 1947 roku we wsi mieszkało 111 osób. W dniach 11 – 15 czerwca 1947 roku 95 łemkowskich mieszkańców Skwirtnego zostało w ramach akcji "Wisła" wysiedlonych na Ziemię Zachodnie. Pozostało we wsi 16 osób – Polaków.

⁷ Szanter Z.: Z przeszłości Łemkowszczyzny. Dorzecze górnej Ropy. Historia wsi i sztuka cerkiewna XVIII wieku.

⁸ Misito E.: Akcja „Wisła „Wyd. Archiwum Ukraińskie- Zakład Wydawniczy „ Tyrsa”. Załącznik nr 1.

W 1975 roku liczy 150 mieszkańców, a w 1990 r. w 30 zagrodach mieszkało 150, a w 1995 r. 180 mieszkańców. W 2005 Skwirtne liczyło 103 stałych mieszkańców oraz 3 osoby zameldowane czasowo.⁹

2.3 DEMOGRAFIA

W 2012 roku Skwirtne liczyło 99 mieszkańców.¹⁰

2.4 CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Wiodącą funkcją miejscowości jest funkcja rolnicza. Mieszkańcy Skwirtnego to głównie rolnicy. Źródłem utrzymania rodzin są:

- gospodarstwa rolne [hodowla bydła, produkcja mleka]
- renty i emerytury
- pomoc z OPS

Skwirtne położone jest w Gminie o dużym bezrobociu, wskaźnik bezrobocia na wynosi 13,5 %.

Najbliższe instytucje: Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka, Bank Spółdzielczy, Urząd Pocztowy znajdują się w Uściu Gorlickim oddalonym o 8 km od Skwirtnego. Dzieci obowiązek szkolny realizują w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Uściu Gorlickim.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

Inwentaryzacja zasobów służy ujęciu stanu rzeczywistego miejscowości, określeniu jego kondycji i możliwości wykorzystania na rzecz rozwoju. Zdiagnozowana sytuacja pozwoli ustalić zasoby wyróżniające miejscowość Zdynia i rozpoznać potencjał jakim dysponuje.

3.1 ZASOBY PRZYRODNICZE

⁹ A. Pieuch „Wokół Uścia Gorlickiego” , Tom III , Drukarnia Apla, 2010

¹⁰ Dane USC Uście Gorlickie na dzień 31.12.2012

Miejscowość otoczona jest pierścieniami lasów. Walory w postaci różnorodnych cech środowiska przyrodniczego, wartościowe zbiorowiska leśne, bardzo dogodne warunki klimatyczne, czystość powietrza przesądzają o tym, iż Skwirtne jest doskonałym miejscem do odpoczynku, grzybobrania i zbierania jagód. Wieś otoczona jest górami; od południa i południowego zachodu Skalką (820 m) z odchodzącym wzniesieniem zwanym Wierszek (w wersji oryginalnej Wierszok) oraz Kiczerką (625 m), a od północy i północnego wschodu górą Banne (583 m) z opadającymi od niej w dolinę leśnymi stokami i pastwiskami o nazwie Na Bannem.

3.2 ŚRODOWISKO KULTUROWE

Cerkiew greckokatolicka p.w. Św. Św. Kosmy i Damiana

Cerkiew pełni obecnie rolę kościoła rzymskokatolickiego. W XVI wieku istniała w Skwirtnem drewniana cerkiew wraz z popostwem. Kolejną świątynię w Skwirtnem wzniesiono w XVIII w. Przez R. Brykowskiego zakwalifikowana została do grupy obiektów typu północno – zachodniego, wariant młodszy. Z. Szanter ¹¹ podaje rok wybudowania nowej świątyni 1838, a jedną z ważniejszych motywów przyświecających potrzebie wzniesienia nowego obiektu mogło być staranie się ówczesnych mieszkańców o przywrócenie istniejącej wcześniej we wsi parochii. Według niektórych opracowań wzniesiona została w 1837 roku, a data ta widnieje na nadprożu wejścia do zakrystii. W innych opracowaniach ¹² rok 1837 podaje się jako datę remontu, podczas którego poddano świątynię modernizacji. Przebudowane zostało wówczas zwieńczenie cerkwi. Zlikwidowano zniszczone, zrębowe konstrukcje kopuł na rzecz modnej i prostszej w wykonaniu nowej konstrukcji. Zdjęto górną część kopuły ślęgowej i zastąpiono ją tuż za pierwszym załomem¹³ stropem

¹¹ Szanter Z.: Z przeszłości łemkowszczyzny s.160

¹² Tur Jerzy. Architektura cerkiewna. s 43 – 65 . [w:] Łemkowie. Kultura – sztuka język. Materiały z Sympozjum zorganizowanego przez Komisję Turystyki Górskiej ZG PTTK. Sanok1983.Warszawa –Kraków : Wyd. PTTK „Kraj”, 1987.

¹³ Tur J. : Architektura cerkiewna str. 59 op. cit.

podłużnym. O istniejącym wcześniej zrębowym „wierchu” świadczyć ma potężna ramowa konstrukcja stężająca.

Wiadomo, że w drugiej połowie XVIII wieku we wnętrzu znajdował się ikonostas oraz m. in. dwa ołtarze tj. główny i jeden boczny. Zrąb świątyni ustawiony jest na wykonanym z połączonych cementową zaprawą cokole z kamieni i chroniony obiegającym go gontowym fartuchem.

Jest to obiekt trójdzielny, zbudowany na wydłużonym rzucie, z prosto zamkniętym Altarem – prezbiterium, do którego od północy dobudowana została zakrystia. Prostokątna nawa główna jest szersza od sanktuarium, natomiast od zachodu znajduje się przednawie - narteks (babiniec) z głównym wejściem zamkniętym drewnianymi drzwiami, nad którym umieszczony jest mały dwupołaciowy daszek. Prostokątne, kratowane okna umieszczone zostały po 2 od południa i od północy w nawie oraz jedno od południa i jedno od wschodu w prezbiterium.

Od zachodu wznosi się przysadzista [słupowo – ramowa] wieża o pochyłych ścianach, której słupy nośne ujmują przednawie. Z zewnątrz w

dolnej części wieża jest poszerzona i obiega ją wysunięty przed lico daszek okapowy. Nieduża stosunkowo pozorna izbica przedzielona jest obiegającym ją wokół gzymsem – daszkiem okapowym, poniżej którego znajduje się zdobienie w postaci fryzu. Powyżej natomiast umieszczone są w każdej ze ścian niewielkie otwory wentylacyjne. Dołem izbica ozdobiona została ząbkowaniem. Wieża nakryta jest namiotowym, czteropłociowym dachem z barokowym cebulastym hełmem.

Nad nawą i prezbiterium dachy mają zróżnicowane kalenice, nad nawą dach jest wysmukły namiotowy, natomiast nad prezbiterium trójpłociowy. Wszystkie trzy części cerkwi zwieńczają ośmioboczne pozorne latarnie przedzielone wystającymi przed lico daszkami okapowymi z baniastymi kopułkami, z ażurowymi metalowymi łacińskimi krzyżami. Nad prezbiterium i nawą nad sierpami księżycy, nad prezbiterium z trzema a nad nawą z pięcioma symbolicznymi krzyżykami na końcach ramion.

Dachy i ściany zewnętrzne cerkwi oszalowano gontami i szkudłami. W ścianach umieszczone zostały prostokątne, kratowane okna w nawie po 2 od południa i od północy oraz jedno od południa i jedno od wschodu w prezbiterium. Na wyposażenie składa się nieco podnieszczony, przedzielony wyraźnym uskokiem ikonostas z ikonami m.in. patronów cerkwi, obrazy i chorągwie. Ściany pokrywa nieco podnieszczona polichromia. Przed wejściem do obiektu znajduje się niewielka , kryta namiotowym daszkiem drewniana bramka. Cerkiew była odnawiana w 1900 roku kiedy to zmieniono wówczas dach. Kolejny remont przeprowadzono w 1967 lub w l. 1964 -65.¹⁴

¹⁴ A. Pieuch „Wokół Uścia Gorlickiego”, Tom III , Drukarnia Apla, 2010

3.3 ROLNICTWO I GOSPODARKA

Gmina Uście Gorlickie jest gminą rolniczą, mieszkańcy Skwirtnego utrzymują się z rolnictwa, emerytur, rent, zasiłków dla bezrobotnych, zasiłki z pomocy społecznej.

Na terenie miejscowości nie działają żadne zakłady.

3.4 KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Tkwiący w mieszkańcach duży potencjał rozwojowy sprawia, że mieszkańcy są podstawowym zasobem miejscowości. Nakierowani są na rozwój społeczno - gospodarczy warunkujący jakość życia w tym środowisku. Grupa lokalnych liderów wykazuje się własną inicjatywą. Posiadana przez mieszkańców umiejętność integracji i silnego utożsamiania się z miejscowością, przyczynia się do rozwoju kulturalnego miejscowości.

IV. MOCNE I SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI

A) MOCNE STRONY

- walory turystyczne

- położenie przy granicy państwa
- dobrze rozwinięta sieć drogowa – droga wojewódzka do granicy państwa
- możliwość rozwoju handlu i usług, w związku z coraz większym zainteresowaniem agroturystyką
- wielokulturowość i wielowyznaniowość
- tereny pod inwestycje
- bliska odległość do Słowacji

B) SŁABE STRONY

- zły stan techniczny świetlicy wiejskiej
- brak miejsca do spotkań mieszkańców wsi, brak domu kultury czy świetlicy wiejskiej
- brak placu zabaw
- wysokie bezrobocie
- brak miejsc pracy
- migracja wykształconej młodzieży w poszukiwaniu pracy
- brak chodników przy ruchliwej drodze
- brak planu zagospodarowania przestrzennego
- brak wolnych obiektów do zagospodarowania
- brak rynków zbytu na towary rolne
- brak przetwórstwa rolno- spożywczego,
- słabe gleby
- teren górzysty
- duże koszty związane z prowadzeniem działalności
- zbyt mała ilość osób przyjezdnych (mały ruch turystyczny)

V. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI KUNKOWA

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> - czyste środowisko - granica państwa - boisko sportowe dla mieszkańców - remiza strażacka 	Co ma ją wyróżniać?	<ul style="list-style-type: none"> - wyremontowana świetlica wiejska - boisko sportowe dla mieszkańców - świetlica wiejska - dziedzictwo kulturowe - rozwój turystyki - rozwój agroturystyki
Jakie pełni funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowe 	Jakie ma pełnić funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowe - sportowe - turystyczne - kulturalne
Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - rolnicy - emeryci - renciści - bezrobotni - młodzież 	Kim mają być mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - zintegrowani mieszkańcy wsi - podnoszący kwalifikacje - zaangażowani w życie wsi - aktywna młodzież
Co daje utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> -rolnictwo - emerytury - renty -pomoc społeczna - zasiłki dla bezrobotnych 	Co ma dać utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> - praca w sferze produkcyjno-usługowej we wsi i poza wsią - rolnictwo ekologiczne - działalność gospodarcza - turystyka - agroturystyka
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - Rada Sołecka 	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - stowarzyszenia kulturalne i turystyczne - Grupa Odnowy Wsi
W jaki sposób rozwiązują problemy?	<ul style="list-style-type: none"> - sporadyczne zebrania wiejskie - indywidualne interwencje u władz gminy 	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	<ul style="list-style-type: none"> - okresowe spotkania i zebrania wiejskie - spotkania z władzami gminy - współpraca z sąsiednimi miejscowościami - zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami
Jak wygląda nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> - wieś o rozproszonej zabudowie 	Jak ma wyglądać nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> - estetycznie zagospodarowane posesje - segregacja odpadów i utrzymanie czystości wsi - gospodarstwa agroturystyczne - remont budynków - założenie chodników - założenie skwerów zieleni

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SKWIRTNE

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	- czyste środowisko - brak zanieczyszczeń - liczne tereny zielone	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	- czyste i przyjazne środowisko dla ludzi i przyrody - wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych i turystycznych
Jakie jest rolnictwo?	- nie doinwestowane	Jakie ma być rolnictwo?	- innowacyjne - ekologiczne - agroturystyka
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	- ścieżki rowerowe	Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	- aktywnie działającą świetlicę wiejską - boisko sportowe - ścieżki rowerowe - ścieżki spacerowe i przyrodnicze - udział w rozgrywkach sportowych

Zestawienie szans i zagrożeń dla rozwoju sołectwa.

Lp.	Czynnik	Szanse	Zagrożenia
1	Położenie geograficzne	<ul style="list-style-type: none"> - bliskość do ważnych szlaków komunikacyjnych - korzystne położenie pod względem krajobrazowym (zalew , las, szlaki turystyczne) - sąsiedztwo ze Słowacją (możliwość kontaktów) 	<ul style="list-style-type: none"> - duża odległość do większych aglomeracji
2	Koniunktura gospodarcza – rolnictwo	<ul style="list-style-type: none"> - korzystne położenie sprzyja możliwości powstania placówek dla obsługi podróżnych (stacja paliw, punkty naprawy samochodów, gastronomia) - dobre warunki dla rozwoju przetwórstwa produktów rolnych (łatwość w pozyskaniu surowca) - możliwość pracy poza terenem wsi - powstanie rolniczych grup producenckich - kursy dokształcające, możliwość przekwalifikowania 	<ul style="list-style-type: none"> - brak odbiorców wytworzonego produktu (ubożające społeczeństwo lokalne) - napływ tanich produktów z zewnątrz - regres w gospodarce rolnej, - brak zainteresowania terenem przedsiębiorców i inwestorów, którzy chcieli by zainwestować swój kapitał

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SKWIRTNE

3	Atrakcyjność inwestycyjna	<ul style="list-style-type: none"> - korzystne położenie komunikacyjne - czyste, nieskażone środowisko, możliwość wykorzystania ciekawego krajobrazu, wód, lasów dla rozwoju inwestycji o charakterze turystyczno - wypoczynkowym 	<ul style="list-style-type: none"> - brak ożywienia gospodarki - zbyt małe rozpropagowanie atrakcyjności okolicy - brak dostatecznej promocji
4	Środowisko naturalne	<ul style="list-style-type: none"> - nieskażone środowisko - dużo zieleni - brak przemysłu, który wpływałby niekorzystnie na otoczenie - dbałość mieszkańców o obejście, - możliwość skorzystanie ze środków pomocowych na inwestycje związane z ochroną środowiska, - korzystne warunki dla uprawiania turystyki pieszej, rowerowej itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak kanalizacji we wsi, nieszczelne zbiorniki nieczystości powodują zanieczyszczanie wód gruntowych i rowów melioracyjnych
5	Procesy demograficzne	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby ludzi wykształconych, - możliwość realizacji, budownictwa mieszkaniowego i co za tym idzie wzrost liczby mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - migracja ludzi wykwalifikowanych i przedsiębiorczych do większych skupisk miejskich - wzrost bezrobocia powodujący wzrost patologii w społeczności
6	Środki finansowe	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość korzystania ze środków UE - program Odnowy Wsi - priorytet w pozyskiwaniu środków dla wsi 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie środków, dotacji dla sołectw z gminy, - brak inwestorów

VI. PROGRAM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY REKREACYJNO- SPORTOWEJ I KULTURALNEJ

1. Remont świetlicy wiejskiej w Skwirtnem 2014

2. Wyznaczenie nowych i modernizacja istniejących szlaków turystycznych 2013-2018

MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ

1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków 2013-2018

ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I PROMOCJA MIEJSCOWOŚCI

1. Promocja szlaków turystycznych 2013-2018
2. Imprezy kulturalne i sportowe 2013-2022

VII. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ

7.1. REMONT ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W SKWIRTNEM

Priorytetem projektu polegającego na remoncie świetlicy wiejskiej jest zwiększenie dostępu mieszkańców gminy do infrastruktury kulturalnej. Planowana inwestycja polega na remoncie świetlicy wiejskiej w Skwirtnem. Celem jest zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury kulturalnej. Infrastruktura kulturalna w Skwirtnem będzie służyć mieszkańcom gminy Uście Gorlickie oraz turystom.

UZASADNIENIE ZADAŃIA

Plan Odnowy Miejscowości Skwirtne zakłada realizację działań ze sfer życia: rekreacyjno –sportowego i kulturalnego oraz infrastruktury komunalnej. W celu zapewnienia realizacji planowanych działań niezbędny jest remont świetlicy wiejskiej w Skwirtnem. Dzięki wyremontowaniu budynku świetlicy mieszkańcy wsi będą mogli spotykać się na występach i spotkaniach artystycznych integrujących społeczność wiejską. Obecny stan

techniczny budynku wymaga natychmiastowego remontu. Wyremontowany obiekt będzie wizytówką wsi.

Uzasadniając powyższe przedsięwzięcie należy zauważyć, że remont budynku świetlicy, choć nie przynosi bezpośrednich korzyści materialnych, wpływa na każdą dziedzinę życia. Jest katalizatorem przemian społecznych. Realizacja projektu będzie miała bezpośrednie przełożenie na inne dziedziny życia mieszkańców wsi. Przede wszystkim projekt wzmocni poczucie tożsamości kulturowej, historycznej, narodowej i etnicznej dzieci i dorosłych.

Ważnym elementem jest też to, że projekt „Remont świetlicy wiejskiej w Skwirtnem” spełnia wymogi i wpisuje się w Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Oś 3 *Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*, działanie *Odnowa i rozwój wsi* oraz dokumentami strategicznymi gminy i województwa.

Ponadto projekt ten znacząco wpływa na rozwój jednej z polityk horyzontalnych Unii Europejskiej w kwestii zapewnienia mieszkańcom obszarów wiejskich swobodnego dostępu do kultury [realizacja polityki równych szans].

Narodowa Strategia Spójności na lata 2007-2013 wskazuje na działania jakie należy podjąć w ciągu najbliższych lat, które mogą uzyskać wsparcie ze środków unijnych. Jednym z celów w/w dokumentu jest „Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich”. Wsparcie w ramach tego celu działania mające na celu wyrównywanie szans rozwojowych na obszarach wiejskich będą się koncentrowały na wsparciu rozbudowy infrastruktury technicznej i społecznej, tworzeniu warunków do rozwoju przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy poza rolnictwem, ochronie środowiska, edukacji młodego pokolenia, kształceniu ustawicznym, stworzeniu warunków lepszej dostępności do podstawowych usług.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Skwirtne wpłynie na wypełnienie celu nadrzędnego poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

a) Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych na rzecz zdrowia społeczeństwa - gmina jako wspólnota mieszkańców jest w stanie lepiej identyfikować lokalne problemy mieszkańców z uwagi na ich małą liczbę, posiada znajomość lokalnej specyfiki zarówno ekonomicznej, społecznej jak i kulturowej.

Realizacja działania „Odnowa i rozwój wsi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 tworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Celem działania jest wpływanie na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Przewidziane do realizacji w miejscowości Skwirtne działania pozostają w pełnej zbieżności i wpisują się w kryteria programowe Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Koszty przewidziane do poniesienia w ramach przedmiotowego projektu klasyfikują się w:

- Budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków,
- Kształtowanie obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno przestrzenne,

w szczególności poprzez odnawianie lub budowę parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego,

- Zakup sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji.

Także zakładane przez PROW cele w pełni pokrywają się z planowanymi efektami realizacji przedmiotowej inwestycji:

- podniesienie standardu życia i pracy na wsi
- podniesienie atrakcyjności turystycznej
- wzrost atrakcyjności
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych
- rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego [imprezy lokalne wpływające na rozwój tożsamości społeczności wiejskiej]

Projekt jest spójny ze Strategią Województwa Małopolskiego:

Wizją Strategii jest Małopolska – regionem szans, wszechstronnego rozwoju ludzi i nowoczesnej gospodarki, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym tożsamość w integrującej się Europie.

Pole A Konkurencyjność gospodarcza

Obszar I Społeczeństwo wiedzy i aktywności – cel pośredni lepiej wykształceni, twórczy i przedsiębiorczy mieszkańcy.

Obszar II Gospodarka regionalnej szansy – cel pośredni: konkurencyjna i twórcza, wykorzystująca innowacje i nowoczesne technologie gospodarka.

W kierunkach polityki tego celu wyróżnia się :

- zrównoważone rolnictwo, w tym rolnictwo ekologiczne,
- przyciąganie bezpośrednich inwestycji do regionu,
- rozwój przemysłów czasu wolnego

Pole B Rozwój społeczny i jakość życia

Obszar V Spójność wewnątrzregionalna – cel pośredni: spójny wewnętrznie, zapewniający równe szanse i możliwości rozwoju region. Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki polityki:

- rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia,
- integrująca politykę społeczną,
- poprawę kondycji rodziny małopolskiej,
- wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej,
- rozwój sieci ośrodków usług publicznych.

Obszar VI Ochrona środowiska – cel pośredni – wysoka jakość życia w czystym i bezpiecznym środowisku przyrodniczym. W ramach tego celu będą realizowane następujące kierunki polityki: gospodarka odpadami, ochrona zasobów wodnych oraz ochrona powietrza.

Obszar VII Dziedzictwo i przestrzeń regionalna – cel pośredni – wysoka jakość środowiska przyrodniczo-kulturowego i przestrzeni regionalnej.

Realizowane kierunki polityki to :

- ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego
- opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym

Wysoka jakość środowiska kulturowego Małopolski winna stanowić – podobnie jak wysoka jakość środowiska przyrodniczego – przewagę konkurencyjności regionu, zarówno w sferze przemysłów czasu wolnego, jak i w sferze codziennych warunków życia mieszkańców. Łączenie aktywnej ochrony oraz wzbudzanie zainteresowania, nie tylko ciekawymi obiektami, ale także historią i kulturą regionu oraz najbliższej okolicy, jest konieczne dla osiągnięcia zmiany w stanie dbałości o zasoby regionalnego dziedzictwa.

Wpisuje się także w Strategię Gminy Uście Gorlickie cel strategiczny 2 poprawa jakości życia mieszkańców, cel główny 2.2 oświata i kultura, cel

częstkowy zachowanie tożsamości kulturowej, upowszechnianie kultury regionu

OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA

Projekt zakłada wykonanie następujących prac:

- wymiana pokrycia dachowego
- remont elewacji – ocieplenie ścian
- remont płytki odbojowej
- roboty remontowe wewnątrz budynku – remont posadzek
- remont stropów z ociepleniem,
- remont ścianek i ścian wewnętrznych z wymianą drzwi,
- remont kominka w świetlicy,
- malowanie ścian, sufitów i boazerii,
- remont instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej,
- remont instalacji elektrycznej,
- instalacja odgromowa,
- remont szamba- wymian na PCV,
- remont przyłącza wodociągowego.

KOSZTORYS

Ogólny koszt inwestycji to koszt robót w kwocie 3280.730,82 zł brutto. Planowana kwota dofinansowania to 171.177,00 zł w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac marzec 2014

Zakończenie prac listopad 2014

7.2 WYZNACZENIE NOWYCH I MODERNIZACJA ISTNIEJĄCYCH SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH

Priorytetem projektu polegającego na wyznaczeniu i modernizacji szlaków turystycznych jest zwiększenie dostępu mieszkańców gminy do infrastruktury turystycznej. Planowana inwestycja polega na wyznaczeniu i modernizacji istniejących szlaków rowerowych w Skwirtnego.

CEL

Zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury turystycznej poprzez wyznaczenie i modernizację szlaków turystycznych.

PRZEZNACZENIE

Infrastruktura turystyczna w Skwirtnem będzie służyć mieszkańcom gminy Uście Gorlickie oraz turystom.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 100.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 70 % z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2013

Zakończenie prac 2018

7.3 BUDOWA PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

Priorytetem projektu polegającego na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków jest zwiększenie dostępu mieszkańców infrastruktury

komunalnej. Projekt przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich.

CEL

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w Skwirtnem

PRZEZNACZENIE

Sieć przydomowych oczyszczalni ścieków w Skwirtnem będzie służyć mieszkańcom.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 1.000.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 75 % z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2013

Zakończenie prac 2018

7.4 PROMOCJA SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH

Priorytetem projektu polegającego na promocji szlaków turystycznych jest zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich. Planowane działania polegają na oznakowaniu i promocji szlaków turystycznych.

CEL

Zwiększenie dostępu mieszkańców do edukacji i kultury fizycznej poprzez oznakowanie i promocje szlaków turystycznych.

PRZEZNACZENIE

Infrastruktura szlaków turystycznych będzie służyć mieszkańcom gminy Uście Gorlickie oraz turystom.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 50.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 85 % z Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka na lata 2014-2020.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2013

Zakończenie prac 2018

7.5 IMPREZY KULTURALNE I SPORTOWE

Priorytetem projektu polegającego na organizacji imprez sportowych i kulturalnych jest zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich.

CEL

Zwiększenie dostępu mieszkańców do kultury i sportu poprzez organizację imprez kulturalnych i sportowych.

PRZEZNACZENIE

Imprezy kulturalne i sportowe będą służyć mieszkańcom gminy Uście Gorlickie oraz turystom.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 100.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 85 % z Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka na lata 2014-2020.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2013

Zakończenie prac 2022

VIII. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZAPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

W miejscowości Skwirtne znajduje się jeden obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców:

- Świetlica wiejska i plac wokół niej, - jest miejscem, sprzyjającym zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, sprzyja nawiązywaniu kontaktów społecznych. Świetlica jest usytuowana w centrum miejscowości. Spotykający się tu mieszkańcy kultywują ludowe tradycje. Działania, spotkania, koncerty odbywające się w świetlicy przyczyniają się do zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu oraz promowaniu lokalnych tradycji, zwyczajów. Świetlica umożliwia dostęp do dóbr kultury i dziedzictwa naszych przodków mieszkańcom wsi oraz całej gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzieży. Podejmowane inicjatywy przyczynią się do integracji lokalnej ludności.

Opracowanie: Elżbieta Wansacz